

Kadernota Accommodatiebeleid

Vertrouwen op eigen kracht en verantwoordelijkheid

Inhoudsopgave

Samenvatting Accommodatiebeleid	3
1. Inleiding	6
2. Leeswijzer	7
3. Visies als grondslag voor beleid	7
4. Plan van aanpak en werkwijze	9
5. Ontwikkelingen	10
5.1. De huidige situatie in relatie tot onderzoeksopdracht	10
5.2. Aanbod aan accommodaties	10
5.3. Trends en ontwikkelingen	11
5.4. Geografische spreiding en inwonersverdeling	13
5.5. De kernen in Hollands Kroon	13
5.6. Kwetsbare groepen	13
5.7. Bevolkingsontwikkelingen en de vraag naar accommodaties	14
5.8. Kernconsultaties	15
5.9. Verdiepingslagen per verenigingskolom	16
6. Financieel	
6.1. Kapitaallasten	18
6.2. Groot onderhoud	19
6.3. Exploitatielasten	20
6.4. Exploitatiesubsidies	20
6.5. Totale lasten	21
6.6. Werkelijke kosten onderwijspannen	22
6.7. Gemeentelijk personeel/indirect betrokken	22
6.8. Onderhoudsachterstanden	22
7. Kaders	
Inleiding	23
1. Algemeen kader accommodatiebeleid Hollands Kroon	24
1.a. Alternatief	25
1.b. Alternatief	26
2. Welzijnsaccommodaties	27
2.a. Alternatief Dorpshuizen als basisvoorziening	28
2.b. Alternatief Centralisatie in vier grootste kernen	29
3. Binnensport	30
3.a. Alternatief Binnensport als basisvoorziening	31
3.b. Alternatief Centralisatie in vier grootste kernen	32
4. Buitensportaccommodaties	34
4.a. Alternatief Buitensport als basisvoorziening	35
4.b. Alternatief Centralisatie in vier grootste kernen	36
5. Onderwijshuisvesting	37
6. Overige gemeentelijke accommodaties	38
7. Lokaal maatwerk	39
Bijlagen	40 e.v.

Samenvatting Accommodatiebeleid

Waarom een accommodatiebeleid?

Er is een groot verschil in exploitatie, subsidiëring en eigendom van gemeentelijke accommodaties voor welzijn, sport en onderwijs. De gemeente moet hier eenheid in aanbrengen. Huidige afspraken verschillen per dorps huis, sportaccommodatie of zelfs per gebruiker en variëren van volledig verzelfstandigd tot volledig in gemeentelijk beheer. Van kostendekkende huur is geen sprake. In veel gevallen is sprake van indirecte subsidiëring door, of gemeentelijke inzet van personeel of door het verzorgen van onderhoud en/of het financieren van investeringen in groot onderhoud.

Op weg naar eigen verantwoordelijkheid en versterking van de zelfredzaamheid van de inwoners van Hollands Kroon is een voorkeursvariant voor de kaderstelling opgesteld. Hierin is rekening gehouden met de (strategische) visies, trends en (demografische) ontwikkelingen en de financiële situatie van de gemeente. Voor het maken van keuzes worden alternatieve kaders benoemd.

Voorkeursvariant

In de voorkeursvariant is het draagvlak van de gebruikers bepalend voor de accommodaties die in stand blijven. De gemeente ondersteunt de activiteiten die bijdragen aan de gemeentelijke beleidsdoelstellingen. Voor transparantie en het voorkomen van opstapeling van subsidies en ondersteuning wordt gekozen voor een eenduidige vorm van ondersteuning. Activiteitensubsidies voor versterking van de leefbaarheid, in plaats van (verborgen) exploitatiesubsidies van gebouwen en terreinen of het verzorgen van beheer(taken).

Type accommodaties	Voorkeursvariant	Alternatief a	Alternatief b
1 Algemeen	Inwoners verantwoordelijk Activiteitensubsidie leefbaarheid en ontmoeting	Gemeente benoemt basisvoorzieningen	Centralisatie accommodaties in 4 hoofdkernen
2 Welzijn	Exploitatie en beheer geen gemeentelijke taak. Geen exploitatiesubsidies en overdracht van gemeentelijke accommodaties	Dorps huizen zijn basisvoorzieningen	1 welzijnsaccommodatie/ dorps huis per hoofdkern
3 Binnensport	Geen gemeentelijke verantwoordelijkheid voor zwembaden/sporthallen/gymzalen zonder onderwijsfunctie	1 zwembad als basisvoorziening Sporthal met onderwijsfunctie is basisvoorziening Gymzalen met onderwijs zijn basisvoorzieningen	4 sporthallen en 4 instructiebaden centraal in 4 hoofdkernen
4 Buitensport	Eigendom beheer en onderhoud	Buitensport is	Ondersteuning

	door besturen buitensportcomplexen	basisvoorziening (incl tennis)	buitensport alleen in 4 hoofdkernen
5 Onderwijs	Onderwijs is wettelijke taak Onderhoud buitenkant wordt verantwoordelijkheid schoolbesturen	-	-
6 Overige	Alleen accommodaties voor primaire publieke taak en erfgoed	-	-

De uitwerking van de keuze voor een eenduidig beleid zal in uitwerkingsprogramma's verder geconcretiseerd moeten worden omwille van zorgvuldigheid en financiële consequenties.

Argumenten voorkeursvariant

Op basis van de volgende argumenten is gekozen voor deze voorkeursvariant. Er wordt uitgegaan van eigen verantwoordelijkheden en het overdragen van eigendom en beheer van verenigingen, instellingen, besturen en dus inwoners:

- De visie op het sociaal domein, waarbij zelfredzaamheid en sociale cohesie centraal staan.
- De huidige diverse vormen van beheer en eigendom van accommodaties voor welzijn, sport en onderwijs.
- De veranderende vraag die niet te sturen is door de gemeente, omdat individualisering en digitalisering andere keuzes mogelijk maakt.
- De sterke demografische wijziging door ontgroening en vergrijzing, een verschuiving en inkrimping van de vraag betekent.
- De financiële druk op de gemeentebegroting om toekomstgerichte keuzes te maken door bezuinigingen en de aanhoudende recessie.
- Het tekort op de bestaande begroting om de huidige accommodaties in stand te houden.

Achtergrond informatie

Overcapaciteit en leegstand

Er is overcapaciteit aan beschikbare vierkante meters vloeroppervlak van welzijnsaccommodaties. Dorpshuizen worden niet volledig benut door de geografische spreiding en doordat de gemeente een deel van de financiering draagt. Bij de voetbalaccommodaties is een behoorlijke overcapaciteit als we kijken naar de KNVB normen op de velden, daarnaast worden sportkantines op doordeweekse dagen overdag bijna niet benut. Tennisverenigingen daarentegen zijn volledig zelfstandig in beheer en exploitatie, liggen wijd verspreid en hebben een groot draagvlak.

De zwembaden zijn niet meer afgestemd op de huidige vraag van diplomazwemmen. Deze voorziening heeft een gemeentelijk of zelfs regionaal draagvlak nodig, maar is geen dorpsvoorziening. Hier is, zeker door de stop van het schoolzwemmen, een behoorlijke overcapaciteit. Deze overcapaciteit wordt ingevuld door recreatie, maar dit is niet kostendekkend. De sporthallen en gymzalen zijn in enkele

gevallen volledig benut; echter, het gebouw en de exploitatie kost meer dan de huur opbrengt. Onderwijsgebouwen zijn vanuit de wetgeving verplicht, maar ook hier is overcapaciteit in het aantal lokalen en de gebouwen worden na schooltijd en in het weekend bijna niet benut. Multifunctioneel gebruik door gezamenlijk één gebouw te gebruiken buiten de eigen discipline lijkt voor buitensport, welzijn en onderwijs nog niet altijd te worden herkend. Naast de gemeentelijke accommodaties is er nog een veelvoud aan horeca locaties, kerk(gebouw) en private gebouwen die vergelijkbare activiteiten huisvesten.

1. Inleiding

In 2012 is gestart met de ontwikkeling van accommodatiebeleid voor de gemeente Hollands Kroon. De ontwikkeling van het accommodatiebeleid vloeit voort uit de vastgestelde Strategische Visie Hollands Kroon, het coalitieakkoord, het besluit om aan het accommodatiebeleid bestuurlijke prioriteit te geven in de periode 2012 – 2014 en het vastgestelde plan van aanpak Accommodatiebeleid.

De gemeente Hollands Kroon is een gemeente met 22 kernen die is ontstaan uit de fusie van de vier voormalige gemeenten Wieringermeer, Wieringen, Niedorp en Anna Paulowna. Een gemeente met een veelheid aan voorzieningen, accommodaties, maatschappelijk vastgoed. Voorzieningen waarvoor verschillende afspraken bestonden en bestaan over het in stand houden, subsidiëren, ondersteunen en beheren.

Tijdens het proces van de beleidsontwikkeling zijn andere ontwikkelingen van invloed geworden op het accommodatiebeleid en de visie daarop. De strategische visie op het Sociaal Domein, de kadernota subsidiebeleid en de toenemende druk op beschikbare gemeentelijke financiën zijn onlosmakelijk verbonden aan het accommodatiebeleid.

De nota Accommodatiebeleid Hollands Kroon geeft de kaders aan op basis waarvan de vraag wordt beantwoord:

“Waarom worden welke accommodaties hoe in stand gehouden”

Op basis van deze kaders worden in deelprogramma's of projecten uitgewerkt die leiden tot de eventuele overdracht of het afstoten van accommodaties. De kadernota is geen lijst van accommodaties en kadernota biedt geen opsomming van gebruikersaantallen, bezettingsgraden of kostenindelingen. Deze informatie is als bijlage bij de nota gevoegd.

De kadernota biedt de basis voor besluitvorming over de accommodaties in Hollands Kroon gericht op de toekomst.

2. Leeswijzer

De eerste hoofdstukken van de nota geven aan welke visies ten grondslag liggen aan de kaderstelling. Vervolgens is uitgelegd op welke wijze het proces voor het maken van de kadernota accommodatiebeleid is uitgevoerd (hfdst. 4) en welke trends en (demografische) ontwikkelingen en informatie uit de interactieve sessies in de kernen, relevant zijn voor het accommodatiebeleid (hfdst. 5). Een hoofdstuk over de financiën gaat vooraf aan de kaderstellingen.

De hoofdstukken 7 en verder werken de kaders uit over het accommodatiebeleid die voortvloeien uit visies, trends en ontwikkelingen en de financiële paragraaf.

De kaders worden zo weergegeven dat het kader is benoemd en welke gevolgen en effecten dat heeft op basis van telkens drie varianten. In een financiële paragraaf worden de financiële aspecten toegelicht.

De kaders geven ook aan welk uitwerkingsprogramma van toepassing is.

3. Visies

De onderstaande visies zijn van invloed en dus relevant op het accommodatiebeleid in Hollands Kroon.

Strategische Visie Hollands Kroon: *“De gemeente Hollands Kroon gaat bij de regiefunctie uit van de eigen kracht en verantwoordelijkheid van inwoners, verenigingen en instellingen. Het behoud van de kracht van de huidige kernenstructuur in Hollands Kroon is belangrijk. Er wordt een beleid ontwikkeld voor de voorzieningen in Hollands Kroon”.*

De opgaven worden niet langer alleen vanuit het ‘eigen’ gezichtsveld gezien, maar worden vanuit verschillende invalshoeken bekeken. Het gaat om integrale benaderingen, zoeken naar multifunctionaliteit, slimme combinaties e.d.

Visie Sociaal Domein: *Hollands Kroon ziet een zelfredzame samenleving, waarin individuen, groepen en organisaties zelf hun weg weten te vinden en waar nodig elkaar activeren, stimuleren en ondersteunen. De gemeente neemt haar verantwoordelijkheid en biedt een vangnet voor mensen die zichzelf niet (kunnen) redden. De gemeente biedt voorzieningen en ondersteuning om het zelf organiserend vermogen van de lokale gemeenschap te versterken, zodat deze vitaal en veerkrachtig blijft en de sociale cohesie bevordert wordt. Anderzijds worden zo de (zorg)kosten beheersbaar gehouden. Iedere kern is uniek door historisch gegroeide en demografische verschillen. Iedere kern mag in Hollands Kroon zichzelf zijn en heeft daarom mogelijk behoefte aan andere voorzieningen en/of ondersteuning.*

Binnen de verschillende beleidsvelden van het sociaal domein wordt een van deze centrale visie afgeleide visie geformuleerd en waar nodig tot op kernniveau geoperationaliseerd.

Visie accommodatiebeleid: *Volgend uit de centrale visie van Hollands Kroon voor het sociale domein, is de visie voor het accommodatiebeleid opgesteld.*

De gemeente benoemt welke accommodaties als basisvoorziening fungeren. Overige accommodaties worden in stand gehouden of gerealiseerd als dit de lokale gemeenschap versterkt en vitaal en

veerkrachtig houdt, de sociale cohesie bevordert en maakt dat de (zorg)kosten beheersbaar gehouden worden. Daarbij volgt de gemeente initiatieven van de inwoners. Ook wil de gemeente een vangnet bieden voor mensen die zichzelf niet (kunnen) redden. Ook dit kan een behoefte aan accommodaties creëren.

Coalitieakkoord/collegeprogramma

Uit het coalitieakkoord zijn de volgende uitgangspunten relevant:

“De financiële huishouding wordt verder aangescherpt door het afstoten van gemeentelijke gebouwen.

Dat kan door multifunctioneler (mede)gebruik van de beschikbare accommodaties.

Een school vormt vaak het hart van een gemeenschap (kern of wijk), een plek waarin kinderen en ouders ruimte hebben om zich te ontplooien en elkaar te ontmoeten. Naarmate er meerdere functies in een school verenigd zijn, vindt er meer ontmoeting plaats. Dit kan bijdragen aan het zelf oplossende vermogen van de gemeenschap. Daarom streeft de coalitie naar het behoud van kwalitatief goed onderwijs in alle kernen in bij voorkeur slimme gebouwen (brede scholen).”

Kadernota 2014/Meerjarenbegroting Hollands Kroon

In de kadernota begroting 2014 zijn de volgende opmerkingen opgenomen:

1. Accommodatiebeleid

- Voor accommodaties voor algemeen gebruik, welzijn, binnensport en buitensport (zonder onderwijstaken) worden de verantwoordelijkheden overgedragen van gemeente naar inwoners/gebruikers.
- De kosten voor eigendom en beheer van accommodaties moeten in verhouding staan tot de doelstelling en het gebruik van de accommodatie.
- Bij de bepaling van nut en noodzaak voor het in stand houden van accommodaties is regionale afstemming vereist.
- Het is noodzakelijk dat verenigingen, maatschappelijke instellingen en bedrijven samen tot creatieve oplossingen komen voor eigendom, exploitatie en beheer van accommodaties.

De veranderende houding van de overheid naar zelfredzaamheid is volop gaande en wordt versterkt door de economische crisis; sociale initiatieven worden steeds vaker zonder tussenkomst van overheid en zonder geld georganiseerd.

4. Plan van aanpak en werkwijze

Op basis van een plan van aanpak is in 2012 op projectmatige wijze het proces ter voorbereiding op de besluitvorming aangepakt.

De opdracht was en is:

Een eenduidig en uniform accommodatiebeleid waarbij rekening wordt gehouden met de diversiteit en uniciteit van de kernen in Hollands Kroon.

Naast een startbijeenkomst op 25 september 2012 met uitleg over de aanpak en een informatieve bijeenkomst met de gemeenteraad op 4 oktober 2012, is via kernconsultaties (soms gecombineerd met meer kernen) informatie gedeeld en verzameld over de accommodaties in Hollands Kroon. De verkregen informatie heeft betrekking op de onderwerpen: welzijn, binnen- en buitensport en onderwijsaccommodaties en is in de periode van oktober tot en met december 2012 tot stand gekomen. Daarnaast is onderzoek uitgevoerd naar gebruik, bezetting en kosten/opbrengsten van deze accommodaties.

Ook zijn er verdiepingsbijeenkomsten georganiseerd om scenario's en de gevolgen daarvan te bespreken met de afzonderlijke vertegenwoordigers uit de verschillende "kolommen". Op de informatiebijeenkomst op 25 februari 2013 met betrokken adviesorganen in Hollands Kroon (verenigingen/dorpsraden/wmo-raad/jeugdraad) is het beeld hiervan teruggekoppeld. Op 4 april 2013 heeft de gemeenteraad een Rondetafelgesprek gehouden met vertegenwoordigers van accommodaties in Hollands Kroon voor voorbereidende beeldvorming op mogelijke effecten en gevolgen van nog op te stellen kaders.

5. Ontwikkelingen.

5.1 De huidige situatie in relatie tot de onderzoeksopdracht

Als vertrekpunt voor het vervolg wordt eerst een weergave van de huidige situatie gegeven en deze wordt geconfronteerd met de onderzoeksopdracht. Het aanbod aan gemeentelijke accommodaties is in beeld gebracht op basis van Welzijn, Onderwijs, Sport en overige accommodaties

5.2. Het aanbod aan accommodaties

Onderwijsaccommodaties:

Momenteel worden veel multifunctionele of brede scholen gebouwd. Een nieuwe school met daaraan een ontmoetingsfunctie of een jeugdfunctie (peuterspeelzaal, kinderopvang en/of bibliotheek). Er zijn momenteel tweeëndertig scholen in de gemeente Hollands Kroon en er staan tien schoolgebouwen leeg door recente nieuwbouw.

Welzijnsaccommodaties:

Dorpshuizen en ontmoetingsruimten zijn verschillend opgezet, zowel zelfstandig als in gemeentelijk beheer en met én zonder gemeentelijke subsidie. Soms heeft het pand haar functie verloren (school, bibliotheek, etc.) en heeft de gemeente vervolgens het pand beschikbaar gesteld aan een vereniging of stichting voor ontmoeting. De dorpshuizen vervullen een brede ontmoetingsfunctie. Van de dertien dorpshuizen zijn negen verzelfstandigd. Het Vikingschip vervult een theaterfunctie in de gemeente, lokaal wordt dit kleinschalig in dorpshuizen gedaan of door horeca.

Sportaccommodaties:

Buitensportcomplexen (voetbal, handbal, atletiek) zijn grotendeels een gemeentelijke verantwoordelijkheid. Van de vijftien voetbalcomplexen zijn zes geprivatiseerd voor het gebouw, de rest wordt gemeentelijk onderhouden en verhuurd. De gemeente verzorgt op alle buitensportcomplexen het groen- en veldonderhoud. De huuropbrengsten wegen niet op tegen de exploitatiekosten.

Er zijn veertien tenniscomplexen en deze zijn allen volledig verzelfstandigd.

Zwembaden zijn allen eigendom van de gemeente, met een subsidie of gemeentelijke exploitatie met eigen personeel. In Breezand is het beheer verzelfstandigd bij een stichting, in Winkel is het beheer uitbesteed aan Optisport en twee zwembaden (Hippolytushoef en Wieringerwerf) zijn in gemeentelijk beheer met eigen zwembadpersoneel. Opvallend is het hoge recreatieve gebruik van zwembaden (ca. 75%), dat niet kostendekkend is. Het diplomazwemmen omvat ca. 20% van de gebruikstijden en kan qua vraag in één zwembad gepland worden, zeker als zwembaden van omliggende gemeenten betrokken worden. Schoolzwemmen wordt in onze gemeente niet meer gegeven.

De sporthallen in de gemeente zijn ook allen verschillend opgezet. Eén sporthal is volledig zelfstandig (Niedorp). Twee sporthallen zijn gemeentelijk beheerd (Anna Paulowna en Wieringerwerf) en Hippolytushoef wordt gesubsidieerd in de jaarlijkse exploitatie. In sommige gevallen worden sporthallen gebruikt voor gymonderwijs. In principe zijn gymzalen voor de onderwijsfunctie gecreëerd. De gymzalen zijn ook divers opgezet. De meeste zijn in gemeentelijk beheer, al dan niet met personele bezetting voor beheer en onderhoud. In de avonden worden de gymzalen verhuurd voor verenigingssport tegen een gereduceerd tarief.

Gemeentelijke accommodaties:

Er zijn gemeentelijke gebouwen, deze zijn verbijzonderd op drie onderdelen. 1. Technische en functionele gebouwen voor brandweer, waterbeheer, havens; hier liggen wettelijke taken aan ten grondslag en sommige gevallen recreatiedoeleinden. 2. Gebouwen met een cultuurhistorische waarde zoals kerktorens en monumenten. 3. Leegstand (oud-gemeentehuizen, ex-schoolgebouwen en andere leegstand).

Wat we niet in beeld hebben gebracht en waar we geen onderzoek naar doen:

Naast de gemeentelijke accommodaties is er een veelvoud aan niet-gemeentelijke gebouwen die vergelijkbare welzijnsfuncties (kunnen) vervullen. Voorbeelden zijn horeca, kerken en andere openbare ontmoetingsruimtes. Deze zijn niet meegenomen, maar komen wel naar voren in de kernconsultaties. Er is te stellen dat er veel meer (ongeorganiseerde) sport plaatsvindt, dan de verenigingssporten en de binnensport in de gemeentelijke accommodaties. In onze gemeente zijn in totaal 54 sportbonden actief, op totaal van 75 NOC*NSF bonden. Inwoners organiseren dus zelf al ruimschoots de ontmoeting en sport.

In antwoord op de onderzoeksvraag van deze kadernota is te stellen dat het momenteel niet duidelijk is waarom accommodaties wel of niet in stand worden gehouden. Er is een groot verschil in de manier waarop accommodaties in stand worden gehouden en activiteiten plaatsvinden; de gemeente is lang niet overal bij betrokken.

5.3 Trends en ontwikkelingen voor de vraag naar accommodaties

Het oude leefdorp met al haar voorzieningen bestaat niet meer, deze trend is in 1960 begonnen. Toch wordt er in discussies nog vaak op teruggesproken, want alles moet er zijn in een dorp. De werkelijkheid is weerbarstiger. Voorzieningen en middenstand verdwijnen uit de dorpen door opschaling of gebrek aan bedrijfsopvolging. We wonen in een dorp omdat we ons daar prettig voelen en omdat vrienden en familie daar wonen, de vorming van het woondorp. Boodschappen, vermaak en werk halen we zelf op, gaan we naar toe, of laten we bezorgen terwijl we thuis werken. De trend van leefdorp naar woondorp. *(zie presentatie F.Thissen, startbijeenkomst Accommodatiebeleid 2012 Hollands Kroon)*

Dit wordt versterkt door de vergaande digitalisering (Internet/mobiele telefonie), het nieuwe werken en hoge mobiliteit. Dit wordt onderstaand verduidelijkt aan de hand van thema's rondom het gedrag van de inwoners, die de vraag naar welzijns- en sportaccommodaties vormen.

- Mobiliteit (het hebben van een auto) is gedwongen hoog, omdat we een plattelandsgemeente zijn. We moeten en zijn bereid te reizen voor werk en vermaak. In Hollands Kroon zijn er gemiddeld 2,2 auto's per gezin (onderzoek HC Consultants) en dit is hoog te noemen. Kwaliteit is bepalender geworden dan de mogelijkheden dichtbij. Dit geldt zowel voor werk (gemiddeld reizen we in Nederland daarvoor 17 km) als ook voor vermaak (theater, dagje winkelen).
- Individualisering zorgt voor een dalende vraag naar ontmoetingsruimte en sport. Mensen kiezen voor zichzelf en lid zijn van een vereniging is niet meer vanzelfsprekend. Dit komt terug in een

dalende vraag naar welzijnsaccommodaties en sportaccommodaties, als ook het dalen van het aantal vrijwilligers over de gehele linie. Daarnaast stijgt deelname aan ongeorganiseerde sport en bewegen zoals wandelen en fietsen nog steeds.

- Veranderend gezinsgedrag en -samenstelling zorgen voor andere vrijetijdsbesteding; we zijn niet meer automatisch lid van een vereniging. De meeste gezinnen zijn tweeverdieners. De gezinsgrootte neemt nog steeds af en bestaan nu landelijk uit gemiddeld 2,2 personen. De combinatie werk en privé is daardoor verschoven en er is minder tijd voor vrijetijdsbesteding als we thuis zijn, waardoor we het steeds drukker hebben gekregen. Dit wordt versterkt door een veranderende vrijetijdsbesteding door TV en Internet, hieraan besteedt men gemiddeld 148 minuten en 108 minuten per dag*(Tijdsbestedingsonderzoek 2010). Een gevolg van veranderend gezinsgedrag is dat het lidmaatschap aan verenigingen en de inzet voor vrijwilligerstaken afneemt.
- Digitalisering van ons leven geeft nieuwe vormen van ontmoeting; met onze mobiel in de hand zijn we verbonden met de hele wereld, maar we hebben soms geen contact meer met de burens. We doen geen uitspraak of dit goed of fout is, maar de vraag naar ontmoeting -nu en in de toekomst- verandert daardoor. Ontwikkelingen als Twitter en Facebook zorgt ervoor dat we verbonden zijn met de hele wereld en gelijkgestemden. Nederland is het land met de beste en meeste internettoegang. We zijn niet meer automatisch aangesloten op de leeftijdsgenoten (of vereniging) uit het dorp, als we daar geen behoefte aan hebben.
- Internet geeft de kans om prijzen (inter-)nationaal te vergelijken, waardoor we niet meer onze kleren, fiets, auto, wasmachine (en ga zo maar door) uit het dorp halen, maar de goedkoopste leverancier het eenvoudigweg thuis laten bezorgen of op een Kiala-punt (afhaalpunt bij tankstation). Vooral de kleine middenstand heeft hierdoor minder bestaansrecht. Zeker nu in de economische crisis is de klant zeer prijsbewust. En omdat bedrijfsopvolging door zoon of dochter niet meer automatisch is, verdwijnt de kleine middenstand uit de dorpen.
- Sport is voor velen niet meer de vereniging in het dorp, maar een passie waarvoor men reist of een activiteit die men zelf onderneemt. Duidelijke voorbeelden daarvan zijn paardrijden (maneges) en fitness en hardlopen/wandelen, fietsen en vissen. Ditzelfde geldt voor de dagelijkse behoeften, zoals een bakker, slager, of supermarkt; deze zijn niet in alle woonkernen van Hollands Kroon aanwezig.
- Afname van het aantal middenstandsbedrijven en agrarische bedrijven. De opschaling van bedrijven is nog steeds aan de gang en het totaal aantal neemt af. Of door economische motieven of door het gebrek aan bedrijfsopvolging. De structuur en cultuur van de dorpen en het platteland verandert daardoor.

Mensen kiezen meer voor zichzelf en de kwaliteit van accommodaties is een belangrijk argument geworden waarvoor men wil en kan reizen. De vraag naar accommodaties zal naar verwachting afnemen door individualisering en de digitale mogelijkheden.

5.4. Geografische spreiding en inwonersverdeling Hollands Kroon

Hollands Kroon is een grote gemeente in landoppervlak maar naastgelegen dorpen zijn dichtbij. En we zijn geen eiland, maar onderdeel van de Noordkop. (zie kaartje Hollands Kroon). De gemeentes Schagen en Den Helder grenzen direct aan ons, en ten zuiden liggen de grote steden Alkmaar-Heerhugowaard en Hoorn waar grootstedelijke voorzieningen zijn.

5.5. De kernen in Hollands Kroon en inwonersverdeling

Er is een behoorlijk verschil in kerngrootte, er zijn vier grote woonkernen, drie middelgrote en vijftien kleine kernen. (zie tabel dorpsgrootte en inwonersverdeling). Kortom; we zijn een dunbevolkte gemeente, een plattelandsgemeente. De vier grootste kernen (Anna Paulowna, Nieuwe Niedorp/Winkel, Wieringerwerf en Hippolytushoef) hebben 55% van de inwoners in zich. Met de drie middelgrote kernen er bij (Middenmeer, Breezand en Den Oever) is dit 75%. De andere kernen hebben elk minder dan 5% aan inwoners en zijn kleiner dan 2.500 personen.

Er is een duidelijke verbondenheid binnen en buiten de gemeente, want een naastgelegen dorp is niet ver weg. De grootste kernen liggen met een gebruikscirkel van 5 km zo verdeeld, dat daarmee praktisch heel Hollands Kroon bereikbaar is..

Hier ligt de spanning voor onze gemeente, want hoe kun je al deze mensen alle voorzieningen bieden? Het antwoord is nu al gegeven, want dit is nu niet mogelijk. Er is momenteel geen compleet aanbod aan gemeentelijke accommodaties en voorzieningen in alle kernen.

Accommodaties voor welzijn, sport en onderwijs zijn niet evenredig verdeeld. Vijftig procent van de gemeentelijke accommodaties zijn in de vier grote kernen ondergebracht.

5.6. Kwetsbare groepen

In de discussie rondom accommodaties komt vaak de roep van kwetsbare groepen als jeugd en ouderen naar voren. Onderstaand daarom een korte toelichting op de leeftijdsgroepen in de kernen in Hollands Kroon en een verbijzondering over de kernen.

- Leeftijdsgroep 0-14 jaar (jongere jeugd) is evenredig verdeeld over de kernen, Nieuwe Niedorp/Winkel en Middenmeer hebben verhoudingsgewijs een iets groter aandeel.
- Leeftijdsgroep 15-24 jaar (oudere jeugd) is niet helemaal evenredig verdeeld over de kernen. Breezand en Anna Paulowna hebben verhoudingsgewijs een iets groter aandeel.
- Leeftijdsgroep 25-44 jaar (jong volwassenen) is evenredig verdeeld over de kernen.
- Leeftijdsgroep 45-64 jaar (volwassenen) is evenredig verdeeld over de kernen.

- Leeftijdsgroep 65+ (senioren) is oververtegenwoordigd in grotere kernen en dan voornamelijk sterker in Den Oever, Middenmeer, Hippolytushoef en Wieringerwerf.
- Leeftijdsgroep 80+ (oudere ouderen) is niet evenredig verdeeld, voor 80% is deze groep in de zeven grote en middelgrote kernen vertegenwoordigd.

Samengevat is er te stellen dat in de zeven grotere dorpen naar verhouding meer ouderen (65+) wonen en de groep kwetsbare ouderen (leeftijd 80+) vooral in de grotere kernen woont.

5.7. Bevolkingsontwikkelingen die een rol spelen bij de vraag naar accommodaties

Om uitspraken over de toekomstige vraag te kunnen doen is ook gekeken naar de toekomstige bevolkingssamenstelling op basis van CBS verwachtingen. Ten eerste is de historische groei inzichtelijk gemaakt en vervolgens de belangrijkste verwachtingen.

1. Hollands Kroon groeit niet zo hard als Nederland: De bevolkingsgroei van Hollands Kroon over de afgelopen tien jaar was 2,43%, terwijl gemiddeld de Nederlandse groei 5% was.

Hollands Kroon is een plattelandsgemeente, waarvoor in het algemeen geldt dat bevolkingsgroei achterblijft ten opzichte van de gemiddelde Nederlandse groei. De historische groei van de voormalig Hollands Kroon gemeenten laat dit ook zien. De verwachting is dat het inwoneraantal stabiliseert en er ontstaat mogelijk een krimp vanaf 2030 (zie bijlage inwonersverwachting CBS).

2. Ontgroening is in Hollands Kroon sterker dan verwacht: Hierdoor neemt de vraag naar onderwijsruimte en verenigingssport sterk af.

Er zijn minder geboortes in Nederland, waardoor er minder jeugd is en bijkomt: het begrip ontgroening. Voor de plattelandsgemeente Hollands Kroon is deze ontwikkeling nog sterker en het beeld van de ontgroening wordt door eigen cijfers bevestigd. Voor het onderwijs is deze bevolkingwijziging van de jonge jeugd (4-12 jaar) concreet naar voren gekomen voor de onderwijsprognose (*leerlingenprognose periode 2012-2028 Hollands Kroon*). Er zijn 150 leerlingen bijgekomen in het onderwijsjaar 2012-2013, maar er was gerekend op 190 leerlingen, een daling van 40 leerlingen. De leerlingenaantallen dalen van 4.800 naar 3.800 in de periode 2012-2028, waardoor er drieëndertig klaslokalen minder nodig zijn in 2028.

Dit heeft gevolgen voor het onderwijs en in het bijzonder de sportvraag. Jeugd tot twintig jaar is als lid oververtegenwoordigd binnen de sportdeelname. Er zijn in verhouding dus veel meer jeugdigen dan volwassenen lid van een sportvereniging. Als over een periode van vijftien jaar de groep jeugd krimpt, zoals verwacht, zal dit direct gevolgen hebben voor de sportvraag. De jeugd maakt vooral gebruik van georganiseerd sporten en daardoor zal de voetbal, handbal en atletiek direct effecten voelen.

3. De vergrijzing is met 75% in Hollands Kroon sterker dan landelijk het geval is. Mogelijk kan er meer vraag naar ontmoeting komen, maar dit lijkt geen probleem qua capaciteit want de 65+-er kan en wil ook overdag ontmoeten.

Hollands Kroon vergrijst sterk, meer dan gemiddeld: Dit is een trend die voor alle plattelandsgemeentes geldt. In Hollands Kroon (zie *bijlage inwonersverdeling o.b.v. CBS cijfers 2012/2028*) wordt een vergrijzing van 75% verwacht. Dit is niet tegen te gaan, want mensen worden ouder. De vraag naar ontmoetingsruimte kan hierdoor toenemen, maar niet zeer sterk want de 65+-ers kunnen en willen ook overdag elkaar ontmoeten. Daarnaast is de verwachting dat de 65+ individualistischer wordt en op andere manieren ontmoeting (digitaal en ongeorganiseerd) heeft.

De sportvraag van georganiseerd sporten zal niet substantieel veranderen door de vergrijzing, omdat de sportvraag van de 65+er op bestaande sportaccommodaties (voetbal, handbal, atletiek,) niet hoog is. Alleen voor de deelname van tennis is de vraag van toepassing, maar omdat de vraag zich over de dag kan spreiden (65+ kan en wil ook overdag sporten) hoeft dit geen directe toename van capaciteit tot gevolg te hebben. Momenteel vindt verenigingssport voornamelijk in de avonden (na school en na het werk) plaats. Daarnaast heeft deze groep vooral vraag naar ongeorganiseerd wandelen, fietsen en recreatief zwemmen.

De sterke vergrijzing en lichte ontgroening zijn de voornaamste argumenten om voor de toekomstige vraag voor welzijn en sport rekening mee te houden. De vraag naar onderwijsruimte en verenigingssport daalt daardoor. Bevolkingsgroei of -krimp zal op basis van de historische gegevens en de verwachting voor de komende 15 jaar termijn minimaal zijn.

5.8. Kernconsultaties; houding van de direct betrokkenen

In de kernconsultaties is met de aanwezigen in discussie gegaan over de belangrijkste activiteiten in hun kern en hoe voorzieningen verspreid zouden moeten zijn. Dit heeft inzicht gegeven in de activiteiten die in de kernen in de accommodaties plaatsvinden en de wens en houding van de aanwezigen.

Belangrijkste uitkomst van de kernconsultaties is een toelichting op de activiteiten die plaatsvinden in de accommodaties, al dan niet in gemeentelijk eigendom:

- Welzijnsaccommodaties zijn er om elkaar te ontmoeten, er vinden de volgende activiteiten plaats: ontmoeting (koffie drinken), consultaties van zorginstellingen, bijeenkomsten door verenigingen, kaarten (klaverjassen/bridge), bingo, knutselen, fotoverenigingen, schilderen, jeugdclubs, yoga, koersbal, biljarten en muziek maken. Activiteiten die geen specifieke eisen aan ruimtes stellen, behalve afmeting in relatie tot de gebruiksgroep en gebruiksmaterialen. In enkele gevallen vinden deze activiteiten plaats in de lokale horeca en de functie van de gebouwen lijkt hier ook zeer sterk op.
- Sportaccommodaties zijn er primair voor beweging. De oorsprong ligt in gymonderwijs en verenigingssporten zoals handbal, voetbal, atletiek, tennis, zwemmen. Buitensportcomplexen zijn voornamelijk bij een vereniging in gebruik en bijna elke kern heeft een of meer buitensportverenigingen. In enkele gevallen vindt er in de sportkantines ook ontmoeting plaats (activiteiten als kaarten/bingo), maar overdag worden de kantines veelal niet gebruikt.
- Onderwijsaccommodaties zijn er voor het onderwijs. Er zijn in totaal drieëndertig scholen, zestien zijn gehuisvest in brede scholen. Zeventien zijn nog 'stand alone' basisscholen, hiervan zijn van

tien scholen concrete plannen om dit ook in een brede school of multifunctioneel gebouw onder te brengen. Er is één school voor middelbaar onderwijs in Wieringerwerf.

- De discussie bleek voor leefbaarheid breder te zijn dan alleen de gemeentelijke accommodaties. Juist ook zaken (die niet door de gemeente worden gestuurd) als winkels, pinautomaten, openbaar vervoer en supermarkten zijn genoemd als voorziening die belangrijk zijn voor het dorp. Deze wens is tegengesteld aan de huidige maatschappelijke ontwikkeling van leefdorp naar woondorp. IJsbanen en speeltuinen zijn belangrijke voorzieningen voor de leefbaarheid.
- In de kernconsultaties hebben de aanwezigen aangegeven geen voorzieningen kwijt te willen raken en gaven verenigingen aan dat het steeds lastiger is om vrijwilligers en leden te binden.
- Het efficiënter gebruiken van voorzieningen en samenwerken wordt als de belangrijkste oplossing naar voren gebracht, om de activiteiten en leefbaarheid te behouden.
- Multifunctionaliteit wordt nog niet herkend door verenigingen. Het hebben van een ruimte voor een bepaald doel is nog uitgangspunt; elke vereniging wil het liefste haar eigen gebouw en hierin is nog efficiencywinst te behalen. Opmerkingen tijdens de kernconsultaties: er is een soos nodig, er moet een dorps huis zijn, we hebben een ontmoetingsruimte nodig. De behoefte van de eigen vereniging en de eigen identiteit wordt gekoppeld aan het moeten hebben van een eigen ruimte. Ook het niet (volledig) doorberekenen van huurkosten door de gemeente speelt hierin mee. Vaak is er wel ruimte, bijvoorbeeld bij horeca, kerk, school, of bij een andere vereniging maar wordt die niet herkend, of is die te duur.

De kernconsultaties hebben het totaalbeeld van de activiteiten verscherpt. De ontmoetingsfunctie is zeer breed. Efficiënter gebruiken van accommodaties wordt als belangrijkste oplossing voor behoud van accommodaties gezien, maar multifunctioneel gebruik van accommodaties wordt nog niet herkend.

5.9. Verdiepingsslagen per verenigingskolom

Met de verenigingen per kolom is een verdiepingsslag gehouden om meer inzicht te krijgen. In de kernconsultaties kwam naar voren dat daar niet altijd de ruimte/het moment voor was, gelet op de specifieke onderwerpen per kolom.

- Dorpshuizen.

Hoewel de wijze waarop dorps huizen ondersteund worden nu nog heel verschillend is, wordt door de dorps huizen aangegeven behoud van zelfstandigheid belangrijk te vinden. Men ziet zichzelf als openbaar toegankelijke basisvoorziening van belang voor leefbaarheid en sociale cohesie in de kernen waar men gehuisvest is. Belangrijk discussiepunt is of dorps huizen op zich de basisvoorziening vormen of dat de functie van ontmoeting als basisvoorziening wordt gezien.

- Tennis.

Het vertegenwoordigende platform tennis Hollands Kroon bevestigt het beeld dat de tennisverenigingen selfsupporting zijn. Men ziet sterke verenigingen die met veel vrijwilligers en leden hun complexen zelf onderhouden en op termijn voorzien van benodigde vervanging van banen. In vergelijking werd

gesproken over zo'n 3.500 leden in Hollands Kroon voor de voetbal en 2.700 leden voor de tennisverenigingen. De tennis acht zich hiermee een voorziening die een belangrijke rol vervult als binding van inwoners en vrijwilligers.

- Buitensport.

Hoewel de intentie was om tijdens de buitensportavond met aanwezigen te discussiëren over de mogelijke voor- en nadelen en gevolgen van verschillende scenario's, is de ruimte gegeven om naar aanleiding van de presentatie schriftelijk te reageren. Vereniging hebben of gebundeld in een gezamenlijke reactie of individueel gereageerd. Men vond de reactietijd te kort maar denkt wel kritisch en opbouwend mee. De ene vereniging ziet voordelen in verdergaande verzelfstandiging aan beheer en onderhoud. De meeste verenigingen vrezen de bezuinigingen als belangrijkste drijfveer voor beoogde veranderingen voor de relatie tussen gemeente en buitensportcomplexen. Behoud van bestaande afspraken, harmonisatie en dus toepassing van bestaande afspraken zoals het fonds sportvoorzieningen en de grassportnota hebben de voorkeur. Men hoopt dat de gemeente zijn waardering voor buitensportcomplexen als basisvoorzieningen voor gezondheid en sociale cohesie vertaalt in beleid.

- Zwembaden.

Niet elk zwembadbestuur was aanwezig tijdens de verdiepingsslag maar er is een goede discussie geweest over verschillende scenario's. Zonder subsidie kunnen bestaande zwembaden niet exploitabel blijven. Als er wordt gekozen voor een inkrimpingsscenario ziet men graag criteria en objectieve argumenten op basis waarvan de inkrimping plaatsvindt. Als niet genoemd scenario noemt men het realiseren van 1 nieuwe zwemvoorziening op de langere termijn in Hollands Kroon, gelet op de dalende vraag. De zwembaden worden verschillend beheerd. De binnenbaden zijn bij een stichting, twee bij de gemeente en één Optisport ondergebracht.

- Binnensport (sporthallen/gymzalen).

De sporthallen worden verschillend beheerd. Er zijn sporthallen die door nieuwbouw van brede scholen met gymzalen hun dag bezetting voor gymonderwijs hebben zien verdwijnen. De avondbezetting in alle sporthallen is goed. Er lijkt overcapaciteit te zijn qua gymzalen. Het bouwen van nieuwe gymzalen op verzoek van schoolbesturen ziet men als concurrerend voor de sporthallen.

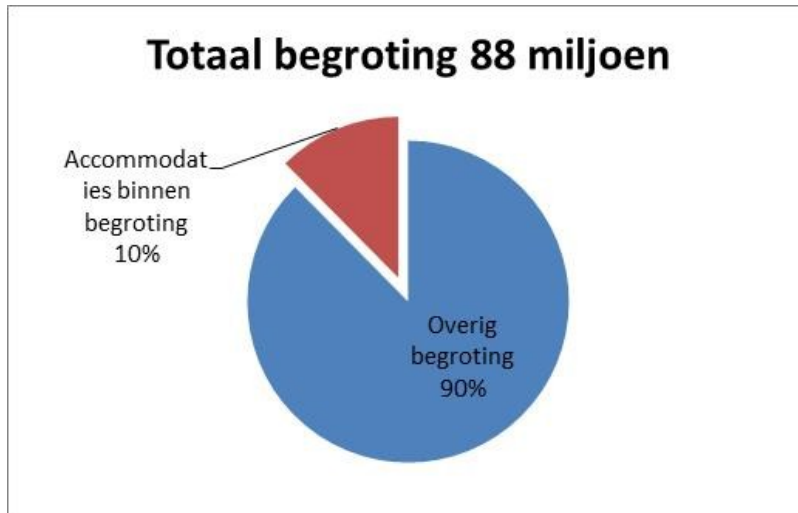
Men pleit voor harmonisatie van subsidiering als model voor instandhouding van de sporthallen. Dit vereveningsmodel betekent voor de ene sporthal meer subsidie en voor de andere sporthal minder. Afspraken over huurtarieven is een uitdaging voor de sporthalbestuurders onderling. Geadviseerd wordt op basis van een model (scenario) ondersteuning van sporthallen vorm te geven en tijd te nemen voor de overgang naar een nieuwe situatie.

Tijdens deze bijeenkomsten zijn ontwikkelingsrichtingen met de aanwezigen verkend. Uitkomst daarvan was dat de noodzaak tot harmonisatie wordt herkend, er zijn nu veel verschillende afspraken.

Daarnaast pleit men voor behoud van de voorziening, terwijl men ziet dat onderlinge afhankelijkheid groot is omdat de vraag afneemt en financiën beperkt zijn.

6. Financieel.

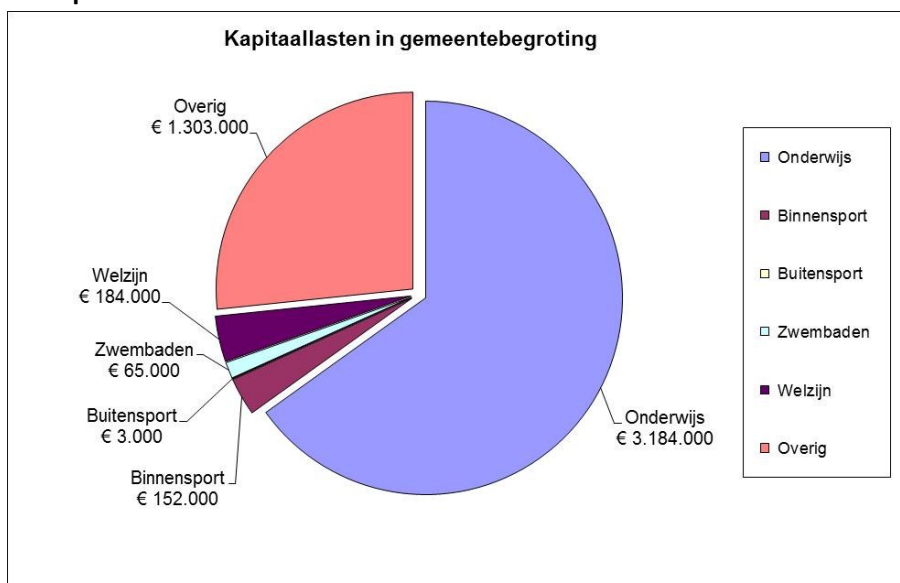
De gemeente heeft verschillende financiële relaties met de genoemde accommodaties. De totale kosten van deze accommodaties komen op +/- 10% van de gehele gemeentebegroting.

Totaal komen de lasten voor de verschillende accommodaties uit op structureel 8,8 miljoen euro per jaar. Bovenstaande lasten zijn ook terug te vinden in de gemeentebegroting. Deze zijn niet benoemd als eigenaar of gebruikerslast maar kunnen worden terug gevonden in financieringsstromen:

• Kapitaallasten	Eigenaarslast
• Grote onderhoudslasten	Eigenaarslast
• Exploitatielasten	Gebruikerslast
• Subsidies en verborgen personeelskosten	Eigenaars en/of gebruikerslast

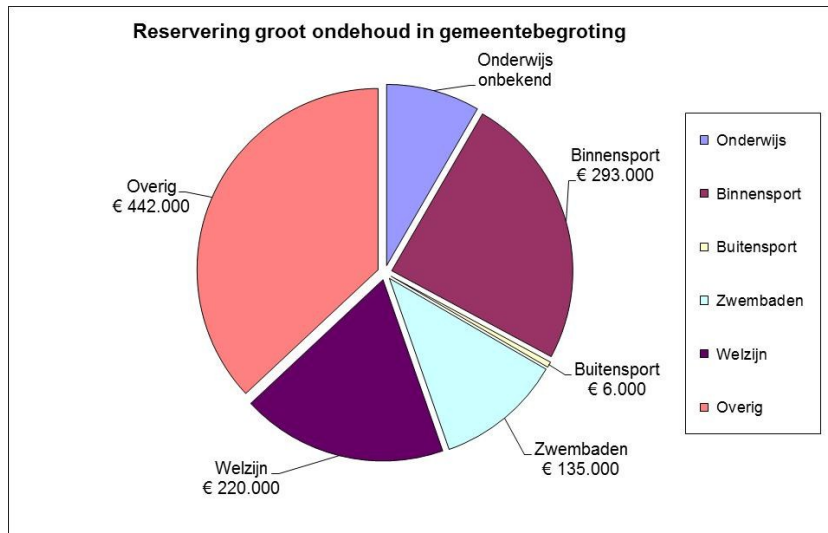
6.1 Kapitaallasten

De totale kapitaallasten in de gemeentebegroting komen uit op 4,8 miljoen euro. Het grootste gedeelte hiervan komt voor rekening van het onderwijs. Hier zijn de afgelopen jaren de meeste investeringen

gedaan waardoor de aflossing en rentelasten voor de accommodaties het hoogst zijn. De lage kapitaalslasten voor zwembaden, binnensport, buitensport en welzijn zijn te verklaren door de hoge leeftijd van de gebouwen (veelal meer dan 30 jaar oud). Dit is voor de kapitaalslasten een voordeel, maar er is op korte termijn veel onderhoud te verwachten voor deze gebouwen.

6.2 Groot onderhoudslasten

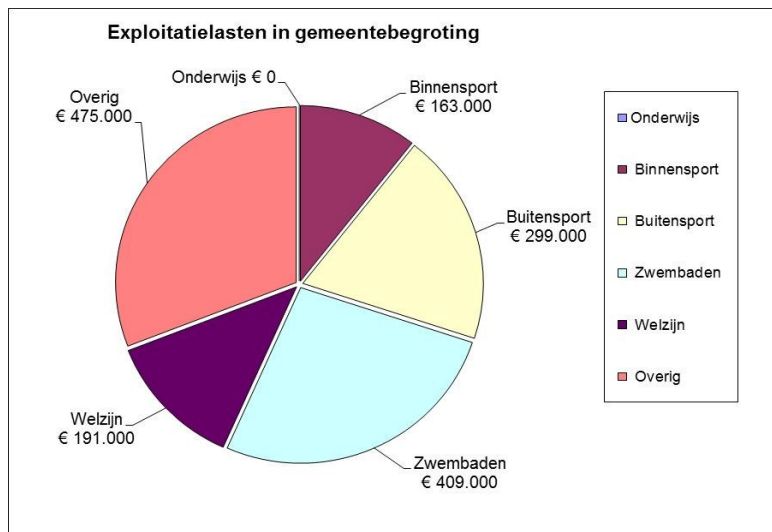

Naast de kapitaallasten is groot onderhoud de tweede kostenpost die valt onder de eigenaarslasten. De groot onderhoudslasten voor onderwijs zijn op dit moment nog onbekend dus zijn niet opgenomen. De groot onderhoudslasten zijn nodig om een gebouw voor de lange termijn in stand te houden. Voor de overige gebouwen wordt hier het meeste voor geraamd. Dit is te verklaren omdat de meeste accommodaties (gemeentehuis, gemeentewerf, woningen, begraafplaats, etc.) onder deze kolom vallen. De bedragen zijn gebaseerd op meerjarenonderhoudsplannen en de daaruit af te leiden jaarlast.

Voor groot onderhoud of renovaties van buitensportterreinen wordt niet gereserveerd en deze kosten zijn niet inzichtelijk. Voor de buitensportcomplexen dienen nieuwe meerjarenonderhoudsplannen te worden opgesteld. Er bestaat een kleine voorziening (financieel) waarin een jaarlijkse storting plaatsvindt i.v.m. het voormalig fonds sportvoorzieningen Niedorp.

6.3 Exploitatielasten

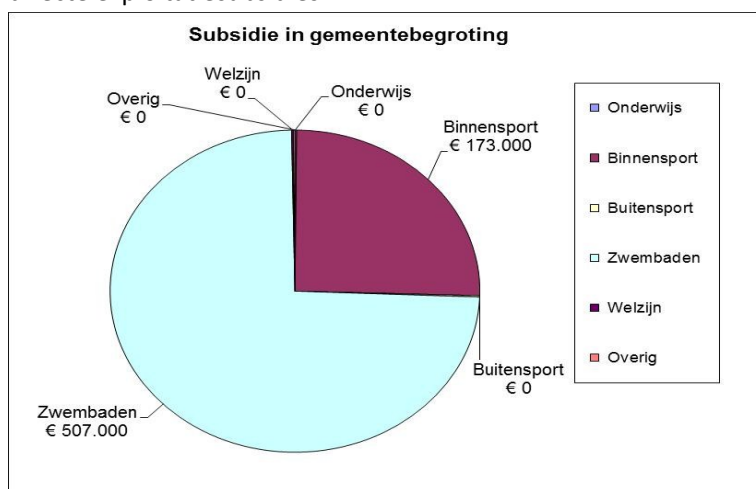
De exploitatielasten zijn de kosten voor schoonmaak, klein onderhoud, energie, etc. voor een gebouw.

In bovenstaand overzicht worden de kosten weergegeven in de gemeentebegroting waar geen inkomsten tegenover staan. Het gaat dan ook om de kosten voor personeel op de locaties waar de gemeente beheer van zwembaden en sporthal voert. Veel gebruikers van accommodaties zijn zelf verantwoordelijk voor de exploitatielasten en betalen deze dan ook zelf. In enkele accommodaties neemt de gemeente de exploitatiekosten voor haar rekening, terwijl ze geen invloed heeft op hoe deze tot stand komen. Voor onderwijs geldt dat schoolbesturen zelf verantwoordelijk zijn voor de materiële instandhouding. Er zijn dan ook geen exploitatiekosten voor onderwijs binnen de gemeentebegroting.

6.4 Exploitatiesubsidies

In onderstaand overzicht zijn de subsidies weergegeven welke direct aan een accommodatie worden verstrekt. Subsidies aan verenigingen of activiteiten worden niet meegerekend. Het gaat om alleen directe exploitatiesubsidies.

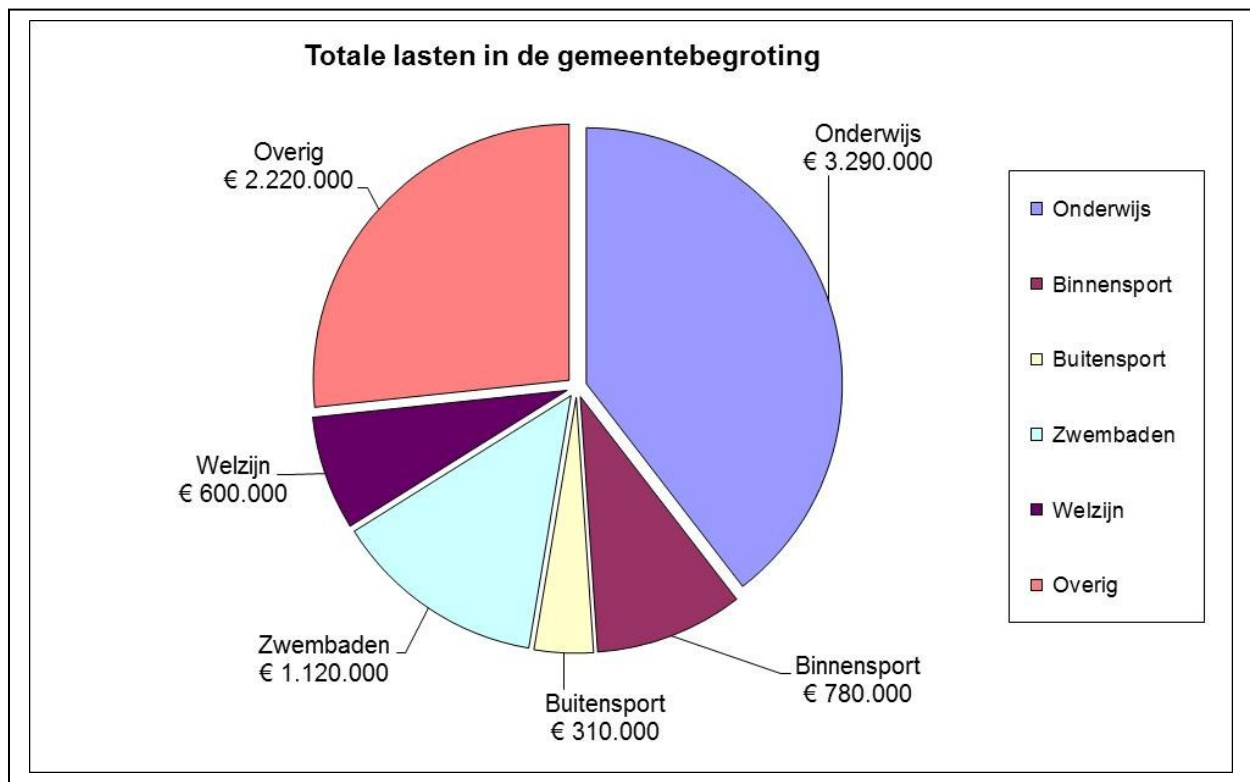
Binnen de gemeente ontvangen alleen zwembaden en binnensport accommodaties (sporthallen) een directe exploitatiesubsidie vanuit de gemeente.

6.5 Totale lasten

De vier weergegeven financieringsstromen:

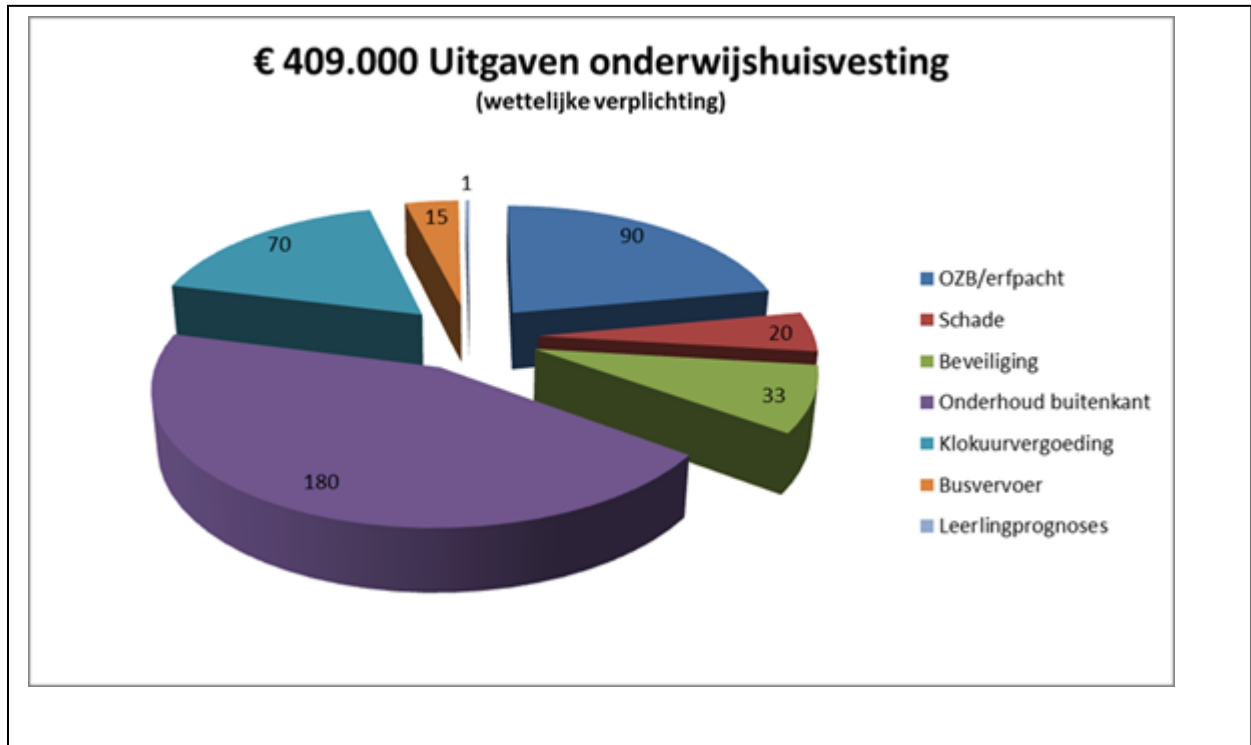
• Kapitaallasten	Eigenaarslast
• Grote onderhoudslasten	Eigenaarslast
• Exploitatielasten	Gebruikerslast
• Subsidies en verborgen personeelskosten	Eigenaars en/of gebruikerslast

Geven een totaal aan kosten per kolom:

6.6 Werkelijke kosten onderwijspanden

Op basis van het afgelopen jaar zijn de uitgaven voor de onderwijshuisvesting inzichtelijk gemaakt. Hiermee is jaarlijks een bedrag van €409.000 gemoeid. Vanuit onze wettelijke taak om onderwijshuisvesting mogelijk te maken is er binnen de exploitatie €409.000 besteedt. Daarnaast is er structureel 3,1 miljoen aan kapitaallasten voor onderwijshuisvesting.

6.7 Gemeentelijk personeel: indirect betrokken

Indirect is gemeentepersoneel betrokken bij alle gemeentelijke accommodaties. Dit betreft de volgende afdelingen:

- Vastgoedbeheer (voor het dagelijks technisch onderhoud van alle gemeentelijke gebouwen, sportgebouwen (2,6 fte))
- Samenleving (instandhouding lange termijn en beleid voor onderdelen Sport&Welzijnsaccommodaties, Dorpshuizen, Onderwijs (2,8 fte)).
- Openbare Ruimte (dagelijks onderhoud buitensport, velden en groenstroken). Dit is 2 fte.

6.8 Onderhoud gemeentelijke accommodaties; kosten die nog niet begroot zijn.

Op basis van meerjarenonderhoudsplannen (MOP's) is inzichtelijk gemaakt wat de onderhoudskosten de komende tien jaar zijn en de huidige onderhoudsachterstand is. Van de huidige onderhoudskosten is € 1,6 miljoen in de reserve/voorziening begroot. De onderhoudskosten op jaarbasis worden voor de komende jaren (excl. Zwembaden) op €2,3 miljoen begroot. Er lijkt op voorhand een jaarlijks tekort van € 700.000 op onderhoudskosten, waarbij moet moeten aangetekend dat de kosten voor de zwembaden nog niet begroot zijn.

Het in stand houden van de huidige accommodaties is niet mogelijk met de bestaande begroting. Er is veel achterstallig onderhoud. Dit dwingt tot het maken van keuzes over het aantal door de gemeente in stand te houden accommodaties.

7. Kaders voor accommodatiebeleid

Inleiding

Visies, ontwikkelingen en informatie uit consultaties en gesprekken zijn vertaald in de volgende kaders rondom de accommodaties in Hollands Kroon. Te beginnen met een algemeen kader dat vervolgens uitgewerkt wordt in de verschillende deelgebieden welzijn, sport, onderwijs en overige gemeentelijke accommodaties.

Drie kaders worden telkens benoemd en uitgewerkt. Hiervoor moeten keuzes worden gemaakt.

Accommodaties worden eigen verantwoordelijkheid van inwoners
Accommodaties worden benoemd als basisvoorziening
Een aantal accommodaties wordt gecentraliseerd over de 4 hoofdkernen

De kaders worden zo weergegeven dat het eerst genoemde kader aansluit bij het uitgangspunt van Hollands Kroon als regiegemeente en de eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid bij de inwoners.

Op basis van de vastgestelde kaders worden uitwerkingsprogramma's opgezet en uitgevoerd zodat overdracht van verantwoordelijkheden zorgvuldig en verstandig uitgevoerd wordt gekoppeld aan een termijn van effectuering. Aangegeven wordt wat het kader kostenverhoging of kostenverlaging voor de gemeente betekent. De werkelijke financiële gevolgen zijn afhankelijk van de uitwerking.

Voor besluitvorming betekent dat eerst een keuze voor de kaderstelling, dan opdracht aan het college om op basis van de kaderstelling uit te werken en vervolgens effectuering. Voortgangsrapportage hoort hierbij.

Kaderstelling	Juni 2013
Uitwerking	Vanaf juli 2013
Voortgangsrapportage	Juli 2014
Effectuering	Niet eerder dan 2015/2016

1. Algemeen kader Accommodatiebeleid Voorkeursvariant		
KADER	<p>Eigendom en beheer van accommodaties is een verantwoordelijkheid van inwoners, verenigingen en instellingen of andere particuliere initiatieven.</p> <p>De gemeente Hollands Kroon is geen eigenaar van accommodaties en beheert deze ook niet. Hoewel in de visie op het sociale domein wordt uitgegaan van het benoemen van basisvoorzieningen, voorziet dit kader daar niet in.</p> <p>Accommodaties komen in aanmerking voor gemeentelijke ondersteuning als aantoonbaar sprake is van het leveren van een bijdrage aan het versterken van de sociale cohesie en leefbaarheid in Hollands Kroon en haar kernen.</p> <p>Accommodaties ontvangen geen vergoeding. Activiteiten passend binnen de kaders van het subsidiebeleid en beleidsdoelstellingen van de gemeente wel.</p> <p>Multifunctionaliteit is het uitgangspunt voor accommodaties.</p> <p>De gemeente Hollands Kroon regisseert en faciliteert verzelfstandiging van accommodaties.</p>	
GEVOLGEN EFFECTEN	<p>Inwoners worden zelf verantwoordelijk voor instandhouding en beheer van accommodaties.</p> <p>Gemeentelijke accommodaties worden overgedragen aan beheerstichtingen of particulier initiatief.</p> <p>Leegstand of overcapaciteit van een accommodatie is een verantwoordelijkheid voor de gebruikers/inwoners.</p> <p>Instandhouding en beheer worden afhankelijk van vrijwilligers tenzij het particulier initiatief uit professionele partijen bestaat.</p> <p>Verantwoordelijkheid overdragen betekend voor Hollands Kroon de verantwoordelijkheid over opstallen en gronden loslaten.</p>	
Uitwerkingsprogramma	Werkzaamheden	Planning
Overdracht gemeentelijke accommodaties (zie deelprogramma's).	Projectplan opstellen voor deelprogramma's en voorwaarden waaronder overdracht kan worden gerealiseerd.	Uitwerking vanaf moment besluitvorming kadernota
Financieel	<p>Kostenverhogend:</p> <p>Capaciteit in organisatie voor overdracht</p> <p>Leefbaarheidssubsidies</p> <p>Kostenverlagend:</p> <p>Onderhoudsverantwoordelijkheid wordt overgedragen.</p> <p>Besparingen op kosten inzet gemeentelijk personeel</p>	
ALTERNATIEF	Gemeente behoudt verantwoordelijkheid voor te benoemen basisvoorzieningen en	

KADER 1.a	blijft verantwoordelijk voor de instandhouding van deze basisvoorzieningen. Een basisvoorziening is een (deel van) een gebouw waar de gemeente zich verantwoordelijk voor voelt en daar de verantwoordelijkheid voor neemt.	
GEVOLGEN EFFECTEN	Beheertaken en financiële verantwoordelijkheid voor gemeente. Noodzaak tot hanteren van maatwerk. In de kaders voor deelgebieden wordt bepaald wat basisvoorzieningen zijn. Voor basisvoorzieningen zijn we minder afhankelijk van vrijwilligers. Leegstand en overcapaciteit bij basisvoorzieningen zijn risico voor gemeente. Indirecte subsidiering via gemeentelijke gebouwen en concurrentie met horeca. Accommodaties die niet als basisvoorziening worden benoemd, worden overgedragen of afgestoten.	
Uitwerkingsprogramma	Werkzaamheden	Planning
Overdracht gemeentelijke accommodaties (zie deelprogramma's).	Projectplan opstellen voor deelprogramma's en voorwaarden.	Professionalisering beheer van basisvoorzieningen. Uitwerking vanaf moment besluitvorming kadernota
Financieel	Capaciteit in organisatie voor beheer en onderhoud. Onderhoudsbudgetten worden in meerjarenperspectief ingepland.(stijging) Besparingen op kosten inzet gemeentelijk personeel zijn minimaal.	

ALTERNATIEF KADER 1.b	Gemeente centraliseert accommodaties door instandhouding van basisvoorzieningen in de vier grootste kernen in HK.	
GEVOLGEN EFFECTEN	<p>Beheertaken en financiële verantwoordelijkheid voor gemeente.</p> <p>Voor basisvoorzieningen minder afhankelijk van vrijwilligers.</p> <p>Optimalisatie van het gebruik: weinig leegstand en overcapaciteit te verwachten.</p> <p>Meer reisafstand voor 45% van de bevolking en wel hoog bereik onder senioren.</p> <p>Onderscheid in kerngrootte; waardoor in kleine kernen de verantwoordelijkheid voor accommodaties bij de inwoners ligt.</p>	
Uitwerkingsprogramma	Werkzaamheden	Planning
Overdracht gemeentelijke accommodaties (zie deelprogramma's).	Projectplan opstellen voor deelprogramma's en voorwaarden.	Professionalisering beheer van basisvoorzieningen. Uitwerking vanaf moment besluitvorming kadernota
Financieel	<p>Capaciteit in organisatie voor beheer en onderhoud.</p> <p>Onderhoudsbudgetten worden in meerjarenperspectief ingepland.</p> <p>Besparingen op kosten inzet gemeentelijk personeel.</p>	

2. Welzijnsaccommodaties (dorpshuizen, jongerencentra, musea) Voorkeursvariant		
KADER	<ol style="list-style-type: none"> 1. Welzijnsaccommodaties zijn als ontmoetingsplek een bindende factor voor sociale cohesie en leefbaarheid. 2. Exploitatie en beheer van welzijnsaccommodaties zijn geen gemeentelijke taak. 	
GEVOLGEN EFFECTEN	<p>Per type accommodatie worden de gevolgen en effecten toegelicht:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De ontmoetingsfunctie in het kader van de leefbaarheid wordt beloond met een subsidie in het kader van het subsidiebeleid. - Dorpshuizen: Voor zover het niet het geval is, worden dorpshuizen verzelfstandigd. - De multifunctionele accommodaties met dorpshuisfunctie: Veerburg Anna Paulowna, Dukdalf Wieringerwerf, Zandhorst Breezand (inclusief overplaatsing activiteiten uit het Paradijsje), De Doorbraak Kreileroord worden verzelfstandigd en overgedragen aan de gebruikers. - Het WJN gebouw in Winkel wordt in eigendom overgedragen aan Stichting en Podium WJN. - Er wordt geen afzonderlijke waarde gehecht aan een theaterfunctie in Hollands Kroon; dit heeft een regionale functie en is niet gebonden aan gemeentegrenzen. - Vrijkomend maatschappelijk vastgoed wordt pas beschikbaar gesteld aan het particulier initiatief als dat niet verkocht kan worden en er geen kosten voor de gemeente aan vast zitten. - Het realiseren van nieuwe accommodaties wordt niet gesteund. 	
Uitwerkingsprogramma	Werkzaamheden	Planning
Overdracht en verzelfstandiging dorpshuizen/MFA's.	Overdracht regisseren en plannen van gemeentelijke accommodaties naar particulier initiatief.	Uitwerking vanaf moment besluitvorming kadernota
Financieel	<p>Kostenverhogend: Overdrachtskosten en achterstallig onderhoud. Subsidies leefbaarheid</p> <p>Kostenverlagend: Besparing op inzet kosten gemeentelijk personeel. Geen exploitatiesubsidies</p>	Effecten op meerjarenbegroting niet eerder dan 2015.

ALTERNATIEF KADER 2.a	Dorpshuizen zijn de basisvoorziening voor de functie ontmoeting in kernen. Gemeente behoudt verantwoordelijk voor te benoemen basisvoorzieningen en blijft verantwoordelijk voor instandhouding van deze basisvoorzieningen.	
Gevolgen en effecten	<p>Vergaande verantwoordelijkheden voor exploitatie en onderhoud van de dorpshuizen.</p> <p>Professionalisering van de beheertaken, al dan niet in gemeentelijk eigendom en waarvoor gemeentelijke personeelsinzet nodig is.</p> <p>Meerjaren financiële verantwoordelijkheid voor accommodaties.</p> <p>Overige voorzieningen worden niet bestempeld als basisvoorziening en niet gesteund (theater, jongerencentra, musea).</p> <p>Initiatieven tot een dorpshuis in kernen zonder basisvoorzieningen worden gesteund en kunnen de vraag naar nieuwe accommodaties creëren. Deze kunnen niet worden geweigerd.</p>	
Uitwerkingsprogramma	Werkzaamheden	Planning
Opzet beheerprogramma Dorpshuizen HK.	Beheer en eigendom regisseren.	Uitwerking vanaf moment besluitvorming kadernota
Financieel	<p>Kostenverhogend:</p> <p>Meerjaren Onderhoudskosten en wegwerken achterstallig onderhoud.</p> <p>Structurele kosten inzet gemeentelijk personeel.</p> <p>Hogere kosten voor exploitatiesubsidies voor dorpshuizen.</p>	Effecten op meerjarenbegroting vanaf jaar van effectuering

ALTERNATIEF KADER 2.b	Gemeente centraliseert welzijnsaccommodaties door instandhouding van basisvoorzieningen in de vier grootste kernen in HK.	
Gevolgen en effecten	<p>Vergaande verantwoordelijkheden voor exploitatie en onderhoud van één welzijnsaccommodatie/dorpshuis in elk van de kernen Hippolytushoef, Anna Paulowna, Wieringerwerf, en Nieuwe Niedorp/Winkel om de ontmoetingsfunctie te verzorgen. Het is niet nog duidelijk welke dit zijn.</p> <p>Professionalisering van de beheerstaken, al dan niet in gemeentelijk eigendom en waarvoor gemeentelijke personeelsinzet nodig is.</p> <p>Meerjaren financiële verantwoordelijkheid voor vier accommodaties.</p> <p>Activiteiten in andere kernen worden naar de vier hoofdkernen geregisseerd.</p> <p>Overige voorzieningen in andere kernen en met andere functie worden niet bestempeld als basisvoorziening en niet gesteund (theater, jongerencentra, musea). Voor zover van toepassing zal overdracht of afstoten hiervan het gevolg zijn. Concurrentie met horeca is aandachtspunt.</p>	
Uitwerkingsprogramma	Werkzaamheden	Planning
Opzet beheerprogramma Dorpshuizen HK.	Beheer en eigendom regisseren.	Uitwerking vanaf moment besluitvorming kadernota
Financieel	<p>Kostenverhogend:</p> <p>Meerjaren Onderhoudskosten en wegwerken achterstallig onderhoud.</p> <p>Overdracht en afstotingsplan voor overige (niet gesteunde) voorzieningen.</p> <p>Structurele kosten inzet gemeentelijk personeel, maar beperkter omdat het maar 4 dorpshuizen zijn.</p> <p>Kosten voor exploitatiesubsidies voor 4 dorpshuizen.</p> <p>Kostenverlagend:</p> <p>Geen beheer en onderhoud kleine kernen</p> <p>Verbetering exploitatiemogelijkheden resterende dorpshuizen/accommodaties</p>	Effecten op meerjarenbegroting vanaf jaar van effectuering

3. Binnensport (sporthallen, zwembaden en gymzalen) Voorkeursvariant		
KADER	<ul style="list-style-type: none"> - Instandhouding en beheer van sporthallen is geen gemeentelijke verantwoordelijkheid. - Voor het in standhouden en beheren van sporthallen worden geen exploitatiebijdragen van de gemeente ontvangen behoudens de vergoedingen voor onderwijsgebruik. - Instandhouding en beheer van zwembaden is geen gemeentelijke verantwoordelijkheid. - Herschikking van gymzalen wordt gecombineerd met herschikking van het scholenbestand (zie onderwijs). - Activiteiten in binnensportaccommodaties kunnen in aanmerking komen voor subsidie indien aantoonbaar een bijdrage wordt geleverd aan de versterking van de sociale cohesie en leefbaarheid voor een of meerdere kernen passend binnen de kaders van het subsidiebeleid. 	
GEVOLGEN EFFECTEN	<p>Sporthallen: Afstoten en overdragen van gemeentelijke sporthallen (Zuiderzeehal, Niedorphal).</p> <p>Zwembaden (binnen): Overdracht of sluiting van gemeentelijk zwembaden.</p> <p>Gymzalen: Gymzalen zonder onderwijsfunctie worden afgestoten of overgedragen.</p>	
Uitwerkingsprogramma	Werkzaamheden	Planning
Overdrachtsprogramma gemeentelijke binnensportaccommodaties	Eigendom en beheer beëindigen of overdragen Overdrachts- en afstotingsplan	Uitwerking vanaf moment besluitvorming kadernota
Financieel	<p>Kostenverhogend:</p> <p>Kosten sociaal plan gemeentelijk personeel.</p> <p>Overdrachtskosten bij overdracht gebouwen/accommodaties.</p> <p>Kostenverlagend:</p> <p>Vervallen subsidies sporthallen zwembaden</p> <p>Onderhoud en beheer</p> <p>Personeelskosten</p>	Effecten op meerjarenbegroting vanaf jaar van effectuering

ALTERNATIEF KADER 3.a	<p>Binnensport is een basisvoorziening. Gymzaal met onderwijsfunctie is een basisvoorziening. Sporthal met onderwijsfunctie is een basisvoorziening. Er is één gemeentelijk zwembad als basisvoorziening, dit is voldoende voor de vraag naar zwemwater (diplomazwemmen).</p>	
Gevolgen en effecten	<p>Vergaande verantwoordelijkheden voor exploitatie en onderhoud van de sporthallen, gymzalen en zwembaden. Wegwerken van onderhoudsachterstanden om basisvoorziening te garanderen. Professionalisering van de beheerstaken, al dan niet in gemeentelijk eigendom en gemeentelijke personeelsinzet nodig. Meerjaren financiële verantwoordelijkheid voor accommodaties. Initiatieven voor basisvoorzieningen worden gesteund en kunnen de vraag naar nieuwe accommodaties creëren. Deze kunnen niet worden geweigerd.</p>	
Uitwerkingsprogramma	Werkzaamheden	Planning
<p>Opzet beheerprogramma Binnensportaccommodaties HK</p>	<p>Beheer en eigendom registreren.</p>	<p>Uitwerking vanaf moment besluitvorming kadernota</p>
Financieel	<p>Kostenverhogend: Meerjaren Onderhoudskosten en wegwerken achterstallig onderhoud voor basisaccomm. Structurele kosten inzet gemeentelijk personeel blijft gedeeltelijk Hogere kosten voor exploitatiesubsidies voor sporthallen, gymzalen en zwembaden.</p> <p>Kostenverlagend: Beheer en onderhoud vervallen voor resterende accommodaties Gebouwenbeheerskosten ¾ zwembaden vervalt Exploitatiekosten ¾ zwembaden vervalt Geen achterstallig onderhoud</p>	<p>Effecten op meerjarenbegroting vanaf jaar van effectuering</p>

<p>ALTERNATIEF KADER 3.b</p>	<p>Gemeente centraliseert binnensport in de vier grootste kernen in HK. Gymonderwijs wordt gekoppeld aan sporthallen in de hoofdkernen indien wettelijk mogelijk en noodzakelijk. Vier sporthallen in de hoofdkernen. Toewerken naar vier instructiebaden in de vier hoofdkernen.</p>	
<p>Gevolgen en effecten</p>	<p>Vergaande verantwoordelijkheden voor exploitatie en onderhoud van Binnensport in elk van de kernen Hippolytushoef, Anna Paulowna, Wieringerwerf, en Nieuwe Niedorp/Winkel. Professionalisering van de beheerstaken, al dan niet in gemeentelijk eigendom en gemeentelijke personeelsinzet nodig. Meerjaren financiële verantwoordelijkheid voor vier accommodaties. Activiteiten in andere kernen worden naar de vier hoofdkernen geregisseerd. Overige voorzieningen in andere kernen en met andere functie worden niet bestempeld als basisvoorziening en niet gesteund (theater, jongerencentra, musea). Voor zover van toepassing zal overdracht of afstoten hiervan het gevolg zijn. Meer gemeentelijke verantwoordelijkheid voor subsidiering en/of beheer. Loslaten van zwemmen als recreatie, sporthallen Breezand en 't Veld zijn al zelfstandig: dus geen gevolgen, mogelijk meer steunen van Niedorphal, als die vraag komt.</p>	
<p>Uitwerkingsprogramma</p>	<p>Werkzaamheden</p>	<p>Planning</p>
<p>Opzetten harmonisatie programma beheer en exploitatie Sporthallen HK. Aanpassingsprogramma zwembaden naar instructiebad. Idem voor gymzalen.</p>	<p>Beheer en eigendom regisseren. Vereffeningsmodel van beheer van sporthallen. Overdracht en afstotingsplan voor overige (niet gesteunde) voorzieningen.</p>	<p>Uitwerking vanaf moment besluitvorming kadernota</p>
<p>Financieel</p>	<p>Kostenverhogend: Meerjaren Onderhoudskosten en wegwerken achterstallig onderhoud. Structurele kosten inzet gemeentelijk personeel, maar beperkter omdat het maar 4 sporthallen zijn. Exploitatiekosten (subsidies) voor 4 binnensport nemen toe.</p>	<p>Uitwerking vanaf moment besluitvorming kadernota</p>

	<p>Investeringskosten voor aanpassing naar instructiebaden. Vervoerskosten naar sporthallen vanuit kleine kernen voor gymonderwijs</p> <p>Kostenverlagend: Beheer en onderhoud gymzalen kleine kernen vervalt Geen investeringsbijdragen sporthal Breezand</p>	
--	---	--

4. Buitensportaccommodaties (voetbal, handbal, honk/softbal, atletiek, buitenzwembaden ijsbanen) Voorkeursvariant		
KADER	<p>Buitensportaccommodaties (gebouwen en terreinen) zijn eigendom van en worden beheerd door het bestuur van de betreffende sportvereniging. Het bestuur wordt daarmee zelf verantwoordelijk voor overcapaciteit.</p> <p>Activiteiten bij buitensportaccommodaties kunnen in aanmerking komen voor subsidie indien aantoonbaar een bijdrage wordt geleverd aan de versterking van de sociale cohesie en leefbaarheid voor een of meerdere kernen passend binnen de kaders van het subsidiebeleid.</p>	
GEVOLGEN EFFECTEN	<p>Huidige huur en/of erfpachtconstructies komen te vervallen.</p> <p>Beheer en onderhoud (inclusief groot onderhoud/renovatie) worden verantwoordelijkheid van de gebruikers. Geen gemeentelijke inzet qua personeel en contractvorming onderhoud. Samenwerking en/of samenvoeging van complexen is eigen verantwoordelijkheid. Overdracht van taken betekent hogere kosten voor gebruikers. Afspraken moeten worden vastgelegd onder welke voorwaarden wanneer wordt overgedragen. Onder deze voorwaarden hoort het opzetten van een nieuw meerjarenonderhoudsplan voor gebouwen en terreinen van de buitensportcomplexen vergelijkbaar met "fonds sportvoorzieningen Niedorp".</p> <p>Risico op verdwijnen van buitensportaccommodaties die exploitatie niet kunnen financieren zonder overheidshulp. Geen gevolgen voor tennisaccommodaties.</p> <p>Loslaten strategische grond posities van de sportaccommodaties.</p> <p>Het buitenbad in Nieuwe Niedorp wordt afgezonderd van binnenbad en overgedragen aan inwoners.</p>	
Uitwerkingsprogramma	Werkzaamheden	Planning
Overdrachtsprogramma Buitensportaccommodaties	Bepalen op welke wijze en onder welke voorwaarde gebouwen en velden worden overgedragen.	Uitwerking vanaf moment besluitvorming kadernota
Financieel	<p>Kostenverhogend:</p> <p>Overdrachtkosten en voorwaarden.</p> <p>Vervallen huurkosten/opstalrechten.</p> <p>Subsidie leefbaarheid (incl. tennis)</p> <p>Kostenverlagend:</p> <p>Onderhoudskosten en beheer voor rekening van gebruikers</p> <p>Overcapaciteit is risico voor gebruikers;</p> <p>Vermindering gemeentelijke</p>	Uitwerking vanaf moment besluitvorming kadernota

	<p>personeelskosten (direct en indirect).</p> <p>Verdwijnen verborgen subsidiëring aan buitensport.</p>	
--	---	--

ALTERNATIEF KADER 4.a	Buitensportcomplexen zijn een basisvoorziening.	
Gevolgen en effecten	<p>Verdergaande verantwoordelijkheden voor exploitatie en onderhoud van de buitensportcomplexen.</p> <p>Professionalisering van de beheerstaken, al dan niet in gemeentelijk eigendom en gemeentelijke personeelsinzet nodig.</p> <p>Harmonisatie van onderhoudsafspraken onder regie van gemeente</p> <p>Meerjaren financiële verantwoordelijkheid voor accommodaties.</p> <p>Initiatieven voor basisvoorzieningen worden gesteund en kunnen de vraag naar nieuwe accommodaties creëren. Deze kunnen niet worden geweigerd.</p> <p>Ook verantwoordelijkheid voor de instandhouding van tenniscomplexen.</p> <p>Harmonisatienoodzaak voor huur, eigendom en onderhoud.</p> <p>Houden van overcapaciteit, door geografische spreiding/versnippering vergelijkbaar met huidige situatie.</p>	
Uitwerkingsprogramma	Werkzaamheden	Planning
Opzet beheerprogramma Buitensportaccommodaties HK.	Beheer en eigendom regisseren.	Uitwerking vanaf moment besluitvorming kadernota
Financieel	<p>Kostenverhogend:</p> <p>Meerjaren onderhoudskosten en wegwerken achterstallig onderhoud.</p> <p>Structurele kosten inzet gemeentelijk personeel, met stijging ten opzichte van huidige situatie.</p> <p>Hogere kosten voor exploitatiesubsidies.</p> <p>Kostenverlagend:</p> <p>Actieve besluitvorming op overcapaciteit</p>	Effecten op meerjarenbegroting vanaf jaar van effectuering.

ALTERNATIEF KADER 4.b	Gemeente centraliseert buitensport in de vier grootste kernen in HK.	
Gevolgen en effecten	<p>Ondersteunen van de voetbal, handbal, atletiek en tennisaccommodaties in de vier hoofdkernen.</p> <p>Meer gemeentelijke verantwoordelijkheid voor subsidiering en/of beheer.</p> <p>Meerjaren financiële verantwoordelijkheid voor vier accommodaties.</p> <p>Professionalisering van de beheerstaken, al dan niet in gemeentelijk eigendom en gemeentelijke personeelsinzet nodig.</p> <p>Vergaande verantwoordelijkheden voor exploitatie en onderhoud van binnensport in elk van de kernen Hippolytushoef, Anna Paulowna, Wieringerwerf, en Nieuwe Niedorp/Winkel.</p> <p>Loslaten sportaccommodaties in de overige kernen.</p> <p>Mogelijk minder voetbalcomplexen, behoud van tenniscomplexen (zijn al verzelfstandigd).</p>	
Uitwerkingsprogramma	Werkzaamheden	Planning
Uitwerkingsprogramma Buitensport HK.	<p>Beheer en eigendom regisseren.</p> <p>Harmonisatie</p> <p>onderhoudsafspraken</p>	<p>Uitwerking vanaf moment besluitvorming kadernota</p>
Financieel	<p>Kostenverlagend:</p> <p>Geen beheer en onderhoud op restende sportcomplexen</p> <p>Geen beheer en onderhoud op overcapaciteit</p> <p>Kostenverhogend:</p> <p>Meerjaren onderhoudskosten en wegwerken achterstallig onderhoud.</p> <p>Overdracht en afstotingsplan voor overige (niet gesteunde) voorzieningen.</p> <p>Mogelijk extra investeringen uitbreidingsnoodzaak complexen.</p> <p>Structurele kosten inzet gemeentelijk personeel, maar beperkter omdat 4 locaties zijn.</p> <p>Exploitatiekosten (subsidies) voor 4 buitensport locaties.</p>	<p>Effecten op meerjarenbegroting vanaf jaar van effectuering</p>

5.Onderwijshuisvesting Voorkeursvariant		
KADER	<p>De onderwijsvoorzieningen zijn de basisvoorziening in de gemeente Hollands Kroon conform wettelijke bepalingen. Hier is geen alternatief of ander kader mogelijk. Beheer en exploitatie van schoolgebouwen zijn (wettelijk) verantwoordelijkheid voor schoolbesturen.</p> <p>Herschikking van het scholenbestand vindt plaats in overleg en met goedkeuring van gemeentebestuur.</p> <p>Maar, Rijksbeleid tot doordecentralisatie (1-1-2015) van onderhoud buitenzijde gebouwen sluit aan bij proces naar eigen verantwoordelijkheid gebruikers van accommodaties.</p> <p>Op afstand zetten van het beheer van de gebouwen van brede scholen.</p> <p>Leegstand van schoollokalen in bestaande scholen wordt (in overleg met de schoolbesturen) ingezet voor huisvesting van kerngebonden activiteiten en slim accommoderen.</p> <p>Nieuwbouw van scholen is toekomstgericht en houdt rekening met samenvoeging van bestaande activiteiten in bestaande accommodaties en beleidsdoelstellingen van de gemeente.</p> <p>Herschikking van het scholenbestand wordt gecombineerd met herschikking van het gymzalenbestand.</p>	
GEVOLGEN EFFECTEN	<p>Krimp van het aantal leerlingen leidt tot samenvoeging van basisscholen omdat de schoolbesturen uitstekende onderwijskwaliteit (pedagogisch, didactisch en sociaal) willen bieden aan de leerlingen.</p> <p>De schoolbesturen geven leegstaande schoolgebouwen terug (wettelijk verplicht) aan de gemeente.</p> <p>Slim accommoderen draagt bij tot een gezonde exploitatie van het schoolgebouw waardoor de schoolbesturen de beschikbare middelen inzetten voor de versterking van de onderwijskwaliteit.</p> <p>De concentratie van leerlingen in brede scholen, loopt niet in alle gevallen gelijk met de beschikbare gymaccommodatie.</p>	
Uitwerkingsprogramma	Werkzaamheden	Planning
Capaciteitsplan Onderwijshuisvesting.	Aan de hand van (jaarlijks) programma onderwijshuisvesting en herschikkingsplan schoolbesturen.	De raad neemt voor 31-12-2013 een besluit over Programma en Overzicht 2014
Financieel	<p>Kostenverlagend:</p> <p>Minder capaciteit personeel direct en indirect</p> <p>Optimalisering leegstand</p> <p>Onderhoud naar schoolbesturen</p>	

6.Overige Gemeentelijke accommodaties Voorkeursvariant		
KADER	<p>De gemeentelijke accommodaties voor de uitvoering van de primaire publieke taak en accommodaties met (historisch) monumentaal karakter worden door de gemeente Hollands Kroon in stand gehouden.</p> <p>Brandweerkazernes worden conform de wettelijke taak ingevuld.</p> <p>Overige accommodaties worden afgestoten of afgesloten, danwel gesloopt.</p>	
GEVOLGEN EFFECTEN	<p>Molens, kerktorens, ruïne en technische gebouwen worden in stand gehouden (zie bijlage gemeentelijke accommodaties).</p> <p>Gebouwen worden logisch gekoppeld aan bestaande gebruikers.</p> <p>Leegstaand maatschappelijk vastgoed (ex-school/bibliotheken/PSZ) wordt niet beschikbaar gesteld voor huisvesting van maatschappelijke activiteiten.(bijlage leegstand).</p> <p>Het is niet beschikbaar voor welzijnsdoelstellingen als er geen zelfstandig bestaansrecht van minimaal 5 jaar kan worden aangetoond.</p>	
ALTERNATIEF	<p>Ook beheer en onderhoud van accommodaties met monumentaal karakter anders organiseren en verzelfstandigen.</p>	
Uitwerkings- programma	<p>Overdrachtsprogramma Gemeentelijke accommodaties.</p>	
Financieel	<p>Vermindering van personele inzet voor Gebouwenbeheer.</p> <p>Vermindering onderhoudskosten</p>	

7. Lokaal maatwerk

Algemene kaderstelling houdt een risico in voor niet= voorziene ontwikkelingen, gevolgen of effecten. Als dit aanleiding vormt om af te wijken van de kaders wordt overleg gevoerd, maatwerk toegepast en ter goedkeuring voor afwijking voorgelegd aan gemeentebestuur in het kader van de vangnetfunctie conform de visie op het sociaal domein.

Bijlagen bij de nota

1. Overzichtskaat accommodaties Hollands Kroon;
2. Inwonersgegevens
3. Financieel overzicht van accommodaties met financiële relatie gemeente
boekwaarden, jaarlijkse kosten gemeente;
4. Meerjarenonderhoudsplannen bestaande accommodaties
5. Overzicht bezettingsgraden;
6. Overzichten kernen, accommodaties en gebruikers